

- 1. Правото на пристап до судот не е апсолутно, тоа е предмет на ограничувања дозволени имплицитно, особено кога се однесуваат на условите на допуштеноста на жалба, бидејќи по својата природа тоа бара регулирање од страна на државата која ужива одредена дискрециона маргина. Сепак овие ограничувања не смеат да го намалат правото на пристап до суд на таков начин или во тој обем што самата суштина на правото би била засегната. Таквите ограничувања нема да бидат во согласност со законските одредби за тоа, доколку немаат легитимна цел или доколку нема разумна врска помеѓу употребените средства и целта што се сака да се постигне.**

Од образложението:

По повод поднесената жалба на лицето РФ одлучувал Европскиот суд за човекови права кој со пресуда од 19.06.2008 година има констатирано повреда на правото на судење во разумен рок и правото на пристап до суд, гарантирано со чл. 6 ст.1 од Конвенцијата за човекови права и основни слободи.

Во случајов се работи за парнична постапка, односно барање за надомест на штета која жалителот ја иницирал против РМ односно Ветеринарниот инспекторат во Куманово во 1992 година за претрпена штета во врска со колење на овци заразени со заразна болест - бруцелоза. Постапката завршила во 2002 година на начин што Апелационен суд ја одбил жалбата на жалителот. По ова жалителот има поднесено и кривична пријава за “злоупотреба на службена должност” против судски службеник на судот кој наводно ставил различни датуми на прием на копиите од жалбата и внел погрешен датум на деловникот. Јавниот обвинител ја одбил кривичната пријава, а потоа првостепениот суд го одбил и барањето на жалителот да се отвори истрага во врска со судскиот службеник - кое станало правосилно. Жалителот наведува дека неговата жалба не била испитана од аспект на основаноста односно дека погрешно е сметана за ненавремена, а со самото тоа неговото право на пристап до судот било повредено со прекршување на чл. 34 од Конвенцијата за човекови права и основни слободи.

Европскиот суд утврдил дека во односниот случај има повреда на правото на пристап до суд на жалителот, поради одбивањето да се разгледа неговата жалба (од страна на првостепениот суд, а потврдена од страна на Апелационен суд Скопје), од причина што од страна на судот било утврдено дека истата била ненавремена.

Според судската пракса на Европскиот суд “правото на суд” од кое правото на пристап до судот е еден аспект, не е апсолутно, тоа е предмет на ограничувања дозволени имплицитно, особено кога се однесуваат на

условите на допуштеност на жалба, бидејќи по својата природа тоа бара регулирање од страна на државата која ужива одредена дискрециона маргина - во случајов. Сепак овие ограничувања не смеат да го намалат правото на пристап до суд на таков начин или во тој обем што самата суштина на правото би била засегната. таквите ограничувања нема да бидат во согласност со горенаведената законска одредба, доколку немаат легитимна цел или доколку нема разумна врска помеѓу употребените средства и целта што се сака да се постигне.

Според мислењето на Европскиот суд иако целта предвидена со 15 дневниот законски рок за жалба пропишан во чл. 334 од ЗПП(кој тогаш бил во сила) е легитимна во интерес на добро правораздавање, сепак правилата за временските ограничувања за поднесување жалби не смеат да бидат применувани на таков начин што би ги спречил парничарите од употреба на достапен лек. Проблемот во случајот е во тоа што процедурално правило се толкува на начин што оневозможува жалбата на жалителот да се испита во поглед на основаноста, со дополнителниот ризик дека неговото право на ефективна заштита од страна на судовите би било повредено(особено во случајов на фактот дека жалителот поседувал копија на поднесената жалба во рамките на законскиот рок, а која не била прифатена од страна на судот).

Европскиот суд исто така утврдил и повреда на правото на судење во разумен рок на жалителот, особено поради пропустот на првостепениот суд да обезбеди информација од страна на Ветеринарниот инспекторат, како и пропустот на обвинетите да присуствуваат на 7 расправи и пропустот за уредна достава за сведетелите.

Пресуда на Европскиот суд за човекови права од 19.06.2008 година.